Voorkennis

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 3 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

Bereken

$$\dim(\mathcal{N}(A))$$

ROOD: 0 GROEN: 1 BLAUW: 2 GEEL: 3

Oplossing:

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 2 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & -1 & 1 & 0 \end{array}\right] \to \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}\right]$$

$$\mathcal{N}(A) = \left\{ \begin{bmatrix} -x_3 \\ -2x_3 \\ x_3 \end{bmatrix} \middle| x_3 \in \mathbb{R} \right\} \Rightarrow \dim(\mathcal{N}(A)) = 1$$

Voorkennis

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 3 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

Bereken

$$\det(A)$$

ROOD: -4 GROEN: 0 BLAUW: 2 GEEL: 6

Oplossing: $\det(A) = 0$

Is A inverteerbaar ?
ROOD: Nee. GROEN: Ja.

Hoeveel oplossingen heeft $A\vec{x} = \vec{\mathbf{0}}$?
ROOD: 0 GROEN: 1 BLAUW: ∞

Hoofdstuk 8: Eigenwaarden

Sectie 8.1: Eigenwaarden en eigenvectoren

Definitie 8.1

$$A\vec{\boldsymbol{x}} = \lambda\vec{\boldsymbol{x}}$$

met $A \in \mathbb{R}^{n\times n}$, $\vec{\boldsymbol{x}} \in \mathbb{C}^n_{\mathbf{0}}$ en $\lambda \in \mathbb{C}$.

Meetkundige interpretatie - verband met transformaties

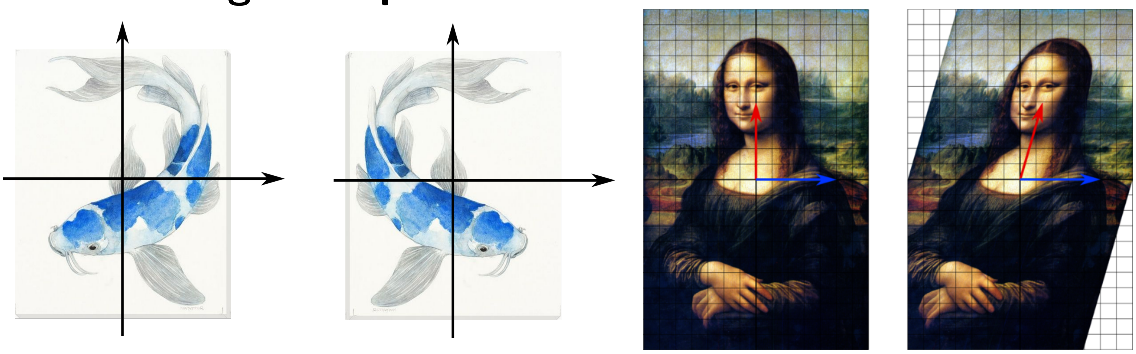

Eigenwaarden berekenen

$$A\vec{\boldsymbol{x}} = \lambda\vec{\boldsymbol{x}} \quad \Leftrightarrow \quad A\vec{\boldsymbol{x}} - \lambda I_n\vec{\boldsymbol{x}} = \vec{\mathbf{0}} \quad \Leftrightarrow \quad (A - \lambda I_n)\,\vec{\boldsymbol{x}} = \vec{\mathbf{0}}$$

Stelling 8.1: Karakteristieke vergelijking

λ is een eigenwaarde van A $\quad\Leftrightarrow\quad$ $|A - \lambda I_n| = 0$

Definitie 8.2: Karakteristieke veelterm

$$p_A(\lambda) = |A - \lambda I_n|$$

Voorbeeld

Zoek de eigenwaarden van $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$.

Oefening

Zoek de eigenwaarden van $B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$.

Tip: Los $p_B(\lambda) = |B - \lambda I_3| = 0$ op.

Eigenvectoren berekenen

Definitie 8.3: Eigenruimte horende bij λ

$\mathcal{E}_A(\lambda)$ is de verzameling van alle bijhorende eigenvectoren, samen met de nulvector.

$$\vec{\boldsymbol{x}} \in \mathcal{E}_A(\lambda) \Leftrightarrow A\vec{\boldsymbol{x}} = \lambda\vec{\boldsymbol{x}}$$

$$\Leftrightarrow \ (A - \lambda I_n)\,\vec{\boldsymbol{x}} = \vec{\mathbf{0}}$$

$$\Leftrightarrow \ \vec{\boldsymbol{x}} \in \mathcal{N}(A - \lambda I_n)$$

Stelling 8.2

$$\mathcal{E}_A(\lambda) = \mathcal{N}(A - \lambda I_n)$$

Voorbeeld Bepaal de eigenvectoren van $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$

Oefening

Zoek de eigenvectoren van $B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$. Schrijf dit als de span van een basis.

- : $\lambda_1 = -1$
- : $\lambda_2 = 2$

Vraag

Hoeveel verschillende eigenwaarden heeft een 6×6 matrix als die $\lambda^6 + \lambda^4 = 0$ als karakteristieke vergelijking heeft?

ROOD: 1 GROEN: 2 BLAUW: 3 GEEL: 6

Definitie 8.4: Algebraïsche multipliciteit

$\alpha_A(\lambda)$ is het aantal keer dat λ als wortel voorkomt in $p_A(\lambda)$.

Definitie 8.5: Meetkundige multipliciteit

$\gamma_A(\lambda)$ is de dimensie van $\mathcal{E}_A(\lambda)$.

Voorbeeld $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$

Oefening

Bepaal de algebraïsche een meetkundige multipliciteiten van de eigenwaarden van B. We weten al dat
$p_B(\lambda) = -(\lambda+1)^2(\lambda-2) \Rightarrow \lambda_1 = -1$ en $\lambda_2 = 2$

$$\mathcal{E}_B(-1) = \operatorname{Span}\left\{\begin{bmatrix}1\\0\\0\end{bmatrix}, \begin{bmatrix}0\\-1\\1\end{bmatrix}\right\} \quad \text{en} \quad \mathcal{E}_B(2) = \operatorname{Span}\left\{\begin{bmatrix}0\\2\\1\end{bmatrix}\right\}$$

Verband

Is een eigenruimte altijd een deelruimte?

Sectie 8.2: Eigenschappen van eigenwaarden

WAAR of NIET

- De eigenwaarden van een driehoeksmatrix zijn de elementen op de diagonaal.
- Eén van de eigenwaarden van een matrix A is gelijk aan 0.
  - Dan is A inverteerbaar.
  - Dan is $T : T(\vec{x}) = A\vec{x}$ surjectief.
  - Dan zijn de kolommen van A lineair afhankelijk.
  - Dan is $T : T(\vec{x}) = A\vec{x}$ injectief.

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$p_A(\lambda) = (\lambda - 1)^2$$

$$\alpha_A(1) = 2, \gamma_A(1) = 1$$

$$B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$p_B(\lambda) = -(\lambda + 1)^2(\lambda - 2)$$

$$\alpha_B(-1) = 2, \gamma_B(-1) = 2$$

$$\alpha_B(2) = 1, \gamma_B(2) = 1$$

Stelling 8.6

Veronderstel dat A een vierkante matrix is van grootte n. Dan heeft de karakteristieke veelterm van A graad n.

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$p_A(\lambda) = (\lambda - 1)^2$$

$$\alpha_A(1) = 2, \gamma_A(1) = 1$$

$$B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$p_B(\lambda) = -(\lambda + 1)^2(\lambda - 2)$$

$$\alpha_B(-1) = 2, \gamma_B(-1) = 2$$

$$\alpha_B(2) = 1, \gamma_B(2) = 1$$

Stelling 8.7

Veronderstel dat A een vierkante matrix is van grootte n met verschillende eigenwaarden $\lambda_, \lambda_2, \cdots \lambda_k$. Dan geldt

$$\sum_{i=1}^{k} \alpha_A(\lambda_i) = n.$$

Zie ook Hoofdstelling van de Algebra.

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$p_A(\lambda) = (\lambda - 1)^2$$

$$\alpha_A(1) = 2, \gamma_A(1) = 1$$

$$B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$p_B(\lambda) = -(\lambda + 1)^2(\lambda - 2)$$

$$\alpha_B(-1) = 2, \gamma_B(-1) = 2$$

$$\alpha_B(2) = 1, \gamma_B(2) = 1$$

Stelling 8.8

Veronderstel dat A een vierkante matrix is van grootte n en λ een eigenwaarde is. Dan geldt

$$1 \leq \gamma_A(\lambda) \leq \alpha_A(\lambda) \leq n$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$p_A(\lambda) = (\lambda - 1)^2$$

$$\alpha_A(1) = 2, \gamma_A(1) = 1$$

$$B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$p_B(\lambda) = -(\lambda + 1)^2(\lambda - 2)$$

$$\alpha_B(-1) = 2, \gamma_B(-1) = 2$$

$$\alpha_B(2) = 1, \gamma_B(2) = 1$$

Stelling 8.9

Veronderstel dat A een vierkante matrix is van grootte n. Dan kan A niet meer dan n verschillende eigenwaarden hebben.